

Kajakleder i Piteå Skärgård

Kajakleder i Piteå Skärgård

Sammanställt av Hansi Gelter, Guide Natura, för Piteå Kommun 2007.

Förord

I denna broschyr presenteras 18 kajakleder i Piteå Skärgård, från enkla halvdagsleder till krävande flerdagsleder. Piteås innerskärgård lämpar sig mycket väl för nybörjare och mindre erfarna vid bra väder. Mellan- och ytterskärgården är mer krävande. Trots att de flesta öar omges av långgrunda stränder så kräver de exponerade överfarterna mellan öarna större paddelvana och kajakräddningskunskaper eller så bör du paddla med erfaren guide.

Piteå Skärgård tillhör Norrbottens Skärgård som med sina 3 306 öar sträcker sig från Rönnskär i norra Västerbotten hela vägen upp till finska gränsen vid Haparanda. Norrbottens skärgården kallas ofta för låga kusten. Namnet kommer av de låga öar och långa sandstränder som bildats ur den omfattande landhöjningen efter istiden. Landhöjningen pågår fortfarande med upp till ca 9 mm per år och överallt påminns du om krafterna som formar landskapet när hav och land möts då landet reser sig ur havet. Vår skärgård kallas även för "Ljusa kusten" efter de fantastiska ljusa sommarnätter. I Piteå Skärgård med sina 550 öar finns 10 naturreservat. Öarna präglas av inlandsisen och landhöjningen och du hittar även intressanta kulturlämningar såsom labyrinter och gamla fiskeläger. Här hittar du även ett rikt djur och fågelliv, med bl.a. vikarsälen och havsörn. Skärgårdens flora är rik, och fyra unika växtarter återfinns bara i Norrbottens Skärgård.

Välkommen att paddla i vår fantastiska skärgård

Hansi Gelter

Kajakguidning, hyra kajaker med fullständig utrustning samt kajaktaxi på land och hav hos **Guide Natura**. Paddla leder för fina priser från Guide Natura.

Tel: 070-672 21 09

E-post: contact@guide-natura.com

Hemsida: www.guide-natura.com

Foto: Hansi Gelter

Grafisk profil: Jennie Lindström

GUIDE NATURA

Piteå Kommun
Kultur Fritid

Förklaringar

Lederna är ej markerade i landskapet, utan ledbeskrivning och lämplig karta behövs för att följa lederna.

Längd anges ungefärligt kortaste vägen utan hänsyn till sidoutflykter, strandhugg etc. enligt linjen på kartan. Vissa sidoutflykter anges i texten med avstånd från leden.

Tid anges ungefärligt vid ca 3 knops fart och normala/goda paddelförhållanden. Hänsyn har ej tagits för längre stopp som lunch, landutflykter etc. Timmar anges endast för kortare turer. Vid längre turer anges halv- eller heldagar.

Svårighetsgrad anges enligt Friluftsrämjandets tabell.

Tabell för svårighetsgrad - turgradering för Kajak:

- 1:a Mycket lätt paddling med ringa eller ingen tidigare paddlerfarenhet. Simkunnig.
Dagsetapper upp till 10 km/dag.
Klarar marschhastighet upp till 1 km/h.
- 2:a Lätt paddling. Någon erfarenhet av paddling, t.ex. gjort en "Prova-på". Klarar mindre vatten som småsjöar.
Dagsetapper upp till 15 km/dag.
Klarar marschhastighet upp till 3 km/h.
- 3:a Medel paddling. Har paddelvana. Klarar paddling i skyddade vatten.
Dagsetapper upp till 20 km/dag.
Klarar marschhastighet upp till 5 km/h.
- 4:a Krävande paddling. God kajak- och friluftsvana. Klarar av oskyddat vatten. Kräver kunskap i kamraträddning samt klarar av att paddla i hög sjö.
Dagsetapper upp till 40 km/dag.
Klarar marschhastighet upp till 6 km/h.
- 5:a Mycket krävande paddling. God kajak- och friluftsvana. Klarar av oskyddat vatten i mycket varierande förhållande. Kräver goda kunskaper i räddningsteknik.
Dagsetapper upp till 50 km/dag.
Klarar marschhastighet upp till 7 km/h.

Isättningsplats anges enligt numrering på särskild karta. Platserna markeras med skyltar på plats.

Speciella förhållanden avser exponerade lägen, sjötrafikleder etc.

Sevärdheter anger besöksmål på öar m.m.

Rastplatser anger lämpliga landstignings- och campingplatser.

Karta anger vilket kartblad som behövs för leden.

1 Jävre hamn-Stenskär

Från Jävrehatten gör du din första överfart till Stor-Leskäret där du kan vila vid en skyddad vik vid Lill-Leskäret. Båda öarna ingår i ett naturreservat och här är ett utmärkt fiske efter harr.

Därefter kommer den mest krävande överfarten till Jävreholmen som du kan följa norrut eller söderut beroende på vindarna.

Överfarten till Stenskär från Jävreholmen är oftast relativt skyddad då ön skapar en lagunliknande vik. Stenskär är ett naturreservat och kräver hänsyn därefter.

Vid bra vindförhållanden kan du följa Stenskär runt den södra vägen upp mot de öar som sticker upp längs Piteåasen norrut förbi Stor- och Lillhörnan som båda är fågelskyddsområden, vidare förbi den karga Stor-Sandskäret hela vägen till Sandskärsgrundet med en båk på ön. Öarna är mycket speciella till sin karaktär. På våren och försommaren bör du undvika landstigning på även de icke skyddade öarna p.g.a. av häckande fåglar (bl.a. grågås).

2 Pitsund-Jävre hamn

Efter Jävre-Brännlands stugområde kan du göra ett strandhugg vid Kalixudden nedanför Junäsberget för en kort bestigning av berget (750 m). Från berget har du en vidsträckt utsikt över Piteås södra skärgård. Fortsätt från Kalixudden ner till Jävrehatten och vik sedan av västerut in i Jävrefjärden in mot Jävre hamn. Vid hamnen kan du besöka Jävre fyrtorn, en gammal Skagsfyr som skänktes till Jävre 1971.

Bakom Jävre reser sig Höberget som du lätt (1,5 km) når från Jävre turistbyrå, som är ett 1960-talsmuseum. Från Höberget har du en fantastisk utsikt över skärgårdslandskapet och här finns en labyrint och stenröse. Via arkeologstigen ned (ca 2 km) från berget hittar du ytterligare spännande och skyltade fornlämningar från brons- och järnåldern.

Längd: Ca 15 km. **Tid:** 3 timmar. **Svårighetsgrad:** 3 (4 vid blåst och sjögång).

Isättningsplats: 2 Pitsund.

Speciella förhållanden: Exponerad paddling vid sydlig-östlig vind. Vältrafikerad båtled genom Piteälven.

Sevärdheter: Piteälvens utlopp, Piteå Havsbads isbrytare, Piteå Havsbad, sandreveln på Lill-Sandskåret, fiskelägeslämning på Lill-Sandskåret, sandreveln på Tallskärsgrund, fiskelägeslämning på Tallskåret.

Rastplatser: Piteå Havsbad, Lillsandskåret med grillplats, sandstrand på Tallskåret.

Karta: Piteå Kust- och skärgårdskarta 1:50 000. Gröna kartan 23L NV.

Du fortsätter sedan sydost förbi Storviksudden ner mot Bondöudden och Bondöns sydligaste spets. Här är det ofta hög sjö eftersom utanför ligger hela Bottenviken. Om du vill göra en längre tur (en heldag med ca 20 km exponerad paddling) kan du härifrån vika av ned mot Bondökallarna (Obs fågelskydds områden). I annat fall viker du nu norrut på Bondöns norrsida förbi Hundgrundet till Bästakallen och Fiskartorpet med några pittoreska gamla fiskarstugor. Härifrån fortsätter du nordväst upp till Klingergrundet och Bondöns nordligaste punkt, Svinörudden. Här bör du göra ett strandhugg och besöka den urskogsliknande skogen på udden.

Innanför ligger Kolaviken som är en fin fågelplats för både häckande och rastande fåglar. Via Kråkholmen kommer du sedan tillbaka till Kartviken och landstigning vid Bondön norra (4) varifrån du lätt når startplatsen vid Bondön södra.

Längd: Ca 17 km. **Tid:** 4-5 timmar. **Svårighetsgrad:** 4 beroende på vindförhållanden.

Isättningsplats: 3 Bondön södra och 4 Bondön norra.

Speciella förhållanden: Exponerad paddling vid sydlig-östlig vind. Vildmarks-paddling.

Sevärdheter: Bondöns vildmarkskaraktär, fiskestugorna vid Fiskartorpet, Bondöudden.

Rastplatser: Få rastplatser p.g.a. Bondöns vildmarkskaraktär.

Karta: Piteå Kust- och skärgårdskarta 1:50 000. Gröna kartan 23L NV, 23L NO.

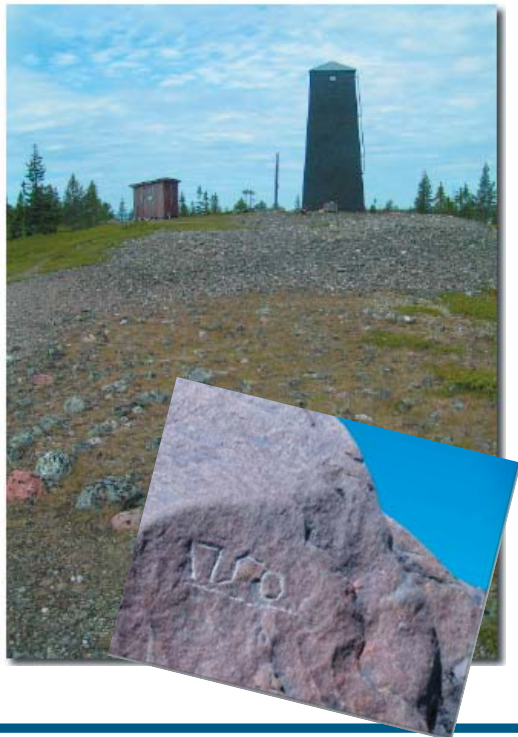

5 Mellerstön-Räbben

På Olsvenskallen och Norra Bondökallen som också ingår i reservatet häckar bl.a. ejder och tordmule. Vid bra vindförhållanden kan du paddla runt Stor-Räbben med dess fantastiska klippor och sedan ta norra sidan på Lill-Räbben och vidare till Mellerstöns nordsida upp till Djupgrundsviken och gästbryggan. Härifrån går det fina stigar in på ön för att utforska skogen som på sensommaren och hösten blir rika på bär och svamp. Från Mellerstöns Nordvästspets tar du sikte tillbaka till Bondön och isättningsplatsen vid Sikören. En avstickare (6 km) kan vara norrut i Vargödraget till öarna i Vargödragets naturreservat Klingergrundet, Klingergrundsviken och Storstensrevet.

Längd: Ca 38 km. **Tid:** 2 dagar. **Svårighetsgrad:** 4 beroende på vindförhållanden.

Isättningsplats: 4 Bondön norra alternativt 5 Svartnäsudden.

Speciella förhållanden: Exponerad paddling vid överfarer vid sydlig-östlig vind.

Sevärdheter: Grunda fågelrika vattnen mellan Mellerstön och Räbbenöarna, Stor-Räbben fiskeby, fornlämningar och båk, Mellerstöns vildmarkskaraktär med häckande havsörn i området.

Rastplatser: Stor-Räbbens gästhamn med toaletter. Mellerstöns gästbrygga med grillplats och toaletter. För övrigt vildmarkspaddling med få landningsplatser.

Karta: Piteå Kust- och skärgårdskarta 1:50 000. Gröna kartan 23L NV, 23L NO, 24L SO.

6 Vargön runt

Från viken paddlar du runt det ofta exponerade Trutgrundet där du får se upp för sten i bränningarna.

Längd: 40 km. **Tid:** 2 dagar. **Svårighetsgrad:** 3-4 beroende på vindförhållandena.

Isättningsplats: 16 Renöhamn alternativt 6 Nörd-Haraholmen eller 5 Svarnäsudden.

Speciella förhållanden: Exponerad paddling vid Vargödraget och Vargöns sydliga spets. Vildmarkspaddling.

Sevärdheter: Svinören båtklubb, Koskärets naturreservat med tjärframställningsplatser, Vargöns vildmarkskaraktär, Laxskärets fiskestuga, Kaptensuddens stugby, Koskärets gästbrygga.

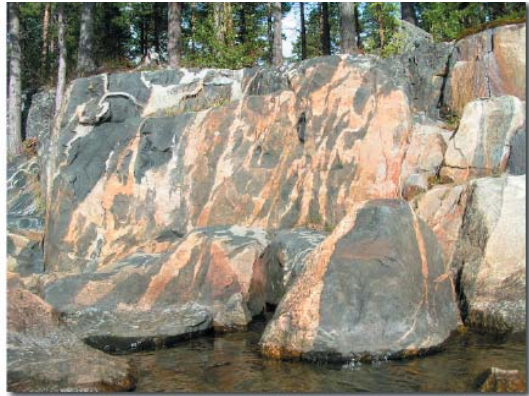
Rastplatser: Svinören båtklubb, Laxskärets fiskestuga (övernattnings), Kaptensviken med grillplatser, Koskärets gästbrygga med toalett, vindskydd, grillplatser och övernattningsstugor. I övrigt vildmarkspaddling med få landningsplatser.

Boka skärgårdsstuga på Vargön, Piteå Turistbyrå 0911-933 90.

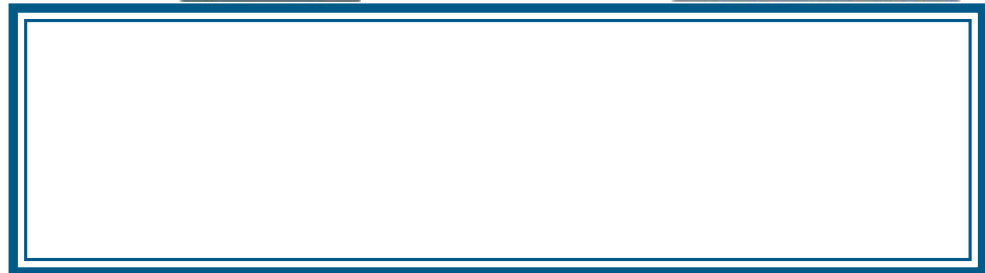
Karta: Piteå Kust- och skärgårdskarta 1:50 000. Gröna kartan 24L SV, 24L SO.

Efter ön Degerbergsgrundet viker du av norrut mot Hällskär. Här finns en av Pite Skärgårds vackraste platser ned branta klippor, fina grillplatser, toaletter och vindskydd. Fortsätt runt ön Mosesholmen ut mot Höns-klubben på Nörd-Haraholmens nordliga spets. Här är det ett smalt sund över till Stor-Svinören med Piteå Båtklubbs anläggning.

Om du vill gena mellan Stor- och Lill-Svinören får du räkna med grunt vatten och eventuellt dra kajaken några meter. Från Svinören är det sedan kort bit tillbaka till Renöhamn.

Vill du förlänga turen (ca 9 km, 3 timmar) kan du fortsätta längs Mjoöns södra sida till dess gamla fiskeläger och fortsätta över till Sandöns sydöstra udde och vidare längs dess sydkant fram till Borgaruddens camping på Sandöns sydöstspets och sedan tillbaka igen till Renöhamn.

9 Södra hamn-Renöhamn

Allemansrätten för paddlare

Under sommaren är det ofta eldningsförbud eftersom risken för skogsbrand är stor. Du får då inte göra upp eld ens i lägerplatsens eldstad. Om du måste elda i naturen - välj stenig eller grusig mark utan växlighet intill, undvik klipphöllar som kan spricka av värmen. Släck glöden noga med vatten efteråt.

Du får röra dig fritt på annans mark, men undvika att passera över tomter eller landstiga på privata bryggor vid tomter. Respektera skyltar om enskild väg om du ska köra kajaken ned till stranden och fråga markägaren om lov innan du parkerar bilen. Vid våra isättningsplatser kan du parkera utan att fråga om lov.

Längd: Ca 14 km med utflykter in i vikarna (9 km kortaste vägen).

Tid: 3 timmar. **Svårighetsgrad:** 2-3.

Isättningsplats: 15 Färösundet.

Speciella förhållanden: Vid lågt vattenstånd är det så grunt på Fåröns nordsida att det knappt är paddelbart innanför Sladdagrundsöarna.

Sevärdheter: Fårön med dess bebyggelse.

Rastplatser: Kalkgrundsviken, sandstrand med grillplats och vindskydd längre upp i skogen. Södra Sladdagrundsön. För övrigt finns det få rastplatser p.g.a. privatägda strandtomter.

Karta: Piteå Kust och Skärgårdskarta 1:50 000. Gröna kartan 24L SV.

11 Inrefjärden runt

Vidare söderut för den lilla ön Grytan och på fastlandsudden finns det fina sandstränder. Den stora Hortlaxviken är grund, och i dess norra del rik på sjöväxter. Om du paddlar in i kanalen till Avabäcken i nordvästra delen kan du träffa på bäver.

Hortlaxvikens södra del är en lång sandstrand med en massa lämningar från industriepoken och sandbotten är täckt med spinkved och timmerstockar. Vid sandholmens norra del finns en del intressanta lämningar.

Paddla över Djupsundet till Fingermanholmen och runda ön som är rik på lämningar från sågverksepoken. Ön har fina sandstränder på syd och nordsidan. På nordöstsidan finns en populär sandstrand med grillplatser och en toalett. Ön har fina vandringsstigar värda att utforska.

Från Fingermanholmen paddlar du norrut förbi Furunäsets företagsby, vars ståtliga byggnad tidigare var norra Sveriges största mentalsjukhus. Efter Klubbgården kommer du till Lövhalmens sågverk som du rundar tillbaka in mot Sörfjärden och Piteå centrum.

12 Svensbyfjärden runt

Från älvdeltat och Långnäsfjärden viker du av mot Näsudden, en populär badplats och kan paddla in i viken där Lillpiteälven och Rokån mynnar ut i Svensbyfjärden. Söderut passerar du nedanför Vallsberget, en populär skidbacke. Nästa berg, Ursberget med fantastisk utsikt över Svensbyfjärden, kan vara värt att bestiga. Därefter rundas Furuholmen för att återkomma in i Bergsvikssundet.

Längd: Ca 28 km. **Tid:** Heldag (6-8 timmar). **Svårighetsgrad:** 3.

Isättningsplats: 9 Killingholmens småbåtshamn, Storfors, 10 Degeränget, alternativt 11 Storstrand, Öjebyn, 12 Fagerviken.

Speciella förhållanden: Det kan blåsa rejält på Svensbyfjärden.

Sevärdheter: Linnés landstigningsplats (Galgbacken), Grans Naturbruksgymnasium, Framnäs Folkhögskola, Piteälvens mynning vid Thomasgrönnan, Näsuddens badplats, Ursberget.

Rastplatser: Storstrand, Grangrundet (grillplats, camping), Framnäs, Näsuddens badplats, Lill-Piteälvens mynning.

Karta: Piteå Kust- och skärgårdskarta 1:50 000. Gröna kartan 24L SV.

13 Bertnäsjärden-Långörarna

14 Håkansöfjärden runt

landningsplats på sydsidan med fantastisk utsikt ut mot ytterkärgården. Besök även den trolska gammelskogen på ön. Du är sedan strax tillbaka vid Borgarudden.

Längd: Ca 22 km. **Tid:** 5 - 6 timmar. **Svårighetsgrad:** 2-3.

Isättningsplats: 17 Borgaruddecamping.

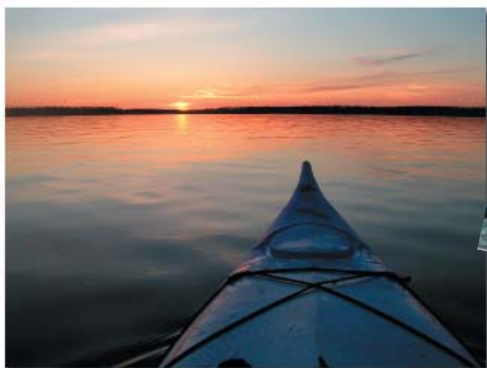
Speciella förhållanden: Utsidan mot Rävahavet kan blåsa upp.

Sevärdheter: Labyrinten på Orrskäret, Linnés ö Långörarna, gammelskogen på Guldsmeden, Borgaruddens camping.

Rastplatser: Orrskäret, Guldsmeden. På grund av vassrika stränder och privatomter finns det få landstigningsplatser.

Karta: Piteå Kust- och skärgårdskarta 1:50 000. Gröna Kartan 24L SV.

15 Rosvik-Harrbäcksfjärden

Längd: Ca 34 km. **Tid:** Heldag (7-9 timmar). **Svårighetsgrad:** 4 (p.g.a. lång överfart).

Isättningsplats: 19 Rosviks småbåtshamn.

Speciella förhållanden: Krävande överfart över Storfjärden som kräver goda sjöförhållanden.

Sevärdheter: Halsörens naturreservat, Inre Mjögrundet, Harrbäcksfjärden.

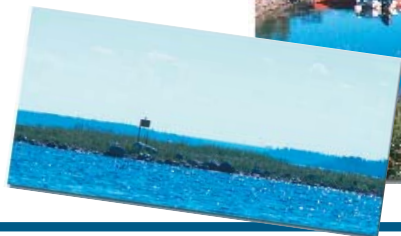
Rastplatser: Harrbäckens rastplats (toaletter, grillplatser), stor del av paddlingen har vildmarkskaraktär med få iordninggjorda rastplatser. P.g.a. vassrika stränder och privatotter finns det få landstigningsplatser i inre delen av fjärdar och vikar.

Karta: Piteå Kust- och skärgårdskarta 1:50 000. Gröna Kartan 24L SV.

16 Trundön runt

sundet mot Färön kommer du in i grunda skyddade vatten. Här viker du in mot Trundösundet där du tar upp kajaken.

Längd: Ca 16 km. **Tid:** 4-5 timmar. **Svårighetsgrad:** 3 – 4 beroende på sjöförhållanden.

Isättningsplats: 21 Trundö småbåtshamn, alternativt 20 Trundögården.

Speciella förhållanden: Rutten är exponerad för havet både söder om Trundön (Storfjärden) och dess norra delen.

Sevärdheter: Trundö småbåtshamn, Halsörens naturreservat, Trundöns södra udde.

Rastplatser: Saknar iordningställda rastplatser. Turen har vildmarkskaraktär med få naturliga rastplatser.

Karta: Piteå Kust- och skärgårdskarta 1:50 000. Gröna kartan 24L SV, 24L SO.

17 Trundön - Storgrundet

Längd: Ca 15 km. **Tid:** 4-5 timmar.

Svårighetsgrad: 2-3.

Isättningsplats: 20 Trundögården.

Speciella förhållanden: Exponerade från SO Färöns sydsida och överfarten till Storgrundet.

Sevärdheter: Trundögården, Långvikens f.d. glasbruk, Storgrundet och Småskären.

Rastplatser: Trundögården, sandstrand med grillplats på Fjuksören. I övrigt vildmarks-karktår med enstaka mindre sandstränder.

Karta: Piteå Kust- och skärgårdskarta 1:50 000. Gröna kartan 24L SO.

18 Stora rundturen

Isättningsplatser Piteå Skärgård

Mer information om lederna hittar du på

www.guide-natura.com